

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un oumăr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețuri inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Cuvântarea D-lui General Antonescu

in pragul noului an.

Români!

În noaptea aceasta sfântă ași voi să fiu pretutindeni, să fiu lângă fiecare dintre voi. Să intru creștinește în tinda casei tale, *sătean trudit*, ca să-mi încălzesc cugetul la focul care pâlpâie în vatra ta săracă și credincioasă. Să-ți desmierd pruncii, să-ți privesc cu mândrie feciorii, pe care se reazămă toată puterea de vieață a ta și a Neamului. Ca să poți înțelege că tu ești Țara, că de tine și credința ta și a copiilor tăi atârnă bogăția și viitorul Patriei.

Să bat la ușa ta mărunță, *muncitor sbuciumat*, și să-ți întind o mână caldă de frate, ridicat și el prin muncă și trudă. Ca să simți că munca ta este înțeleasă, că mă zbat pentru mulțumirea ta și a familiei tale împovărate. Această mulțumire va veni prin înfrățirea tuturor, prin munca noastră laolaltă, prin înțelegere și ascultare și nu pe căile urei sau ale prăbușirii altuia. Fiindcă munca și credința înaltă, pe când invidia și ura surpă. Și tot gândul meu este să te înalț prin grije curată și creștinească față de tine și de ai tăi.

Să urc treptele casei tale, *bogatule*, ca să ști că averea ta ne e scumpă, — dacă este curată, — fiindcă e a Țării. Că bucuriile casei tale pe care alții nu le au, ne încredințează că din propria ta conștiință și înțelegere ne vei ajuta să facem din bucuria ta bucuria noastră.

Să intru în casa ta împodobită de gânduri, *cărturarule*, ca să îți poți da seama că tăcuta ta suferință și îndârjita ta așteptare nu sunt fără izbăvire. Că

apostolatul tău la școală, la altare, în dregătorii, nu este o risipă de fapte necântărită, neînțeleasă. Că pe gândurile și sufletul tău se reazimă toată încrederea noastră, toată puterea noastră de îndrumare și de creațiune.

Să pătrund, ca un duh nevăzut, în cazărmi, acolo unde dormiți voi, *ostași scumpi*, braț de oțel al Țării, și ca un părinte cu neliniștită iubire să-mi lipesc buzele pe frunțile voastre strânse pentru ca să puteți pricepe că asprimea adevărată din grije și iubire pleacă.

Ași voi mai ales, Români, frați dragi și încercați, să simțiți toți că astăzi mă străduiesc să fac să se cărmuiască cu înțelegere și iubire, iar nu cu trufie și asprime.

Că toată râvna mea este să vă sting suferințele și să vi le îndrept, cu toată credința mea în Dumnezeu și oameni.

Știu că tu, *sătean trudit*, n'ai plug și n'ai haine, că fierul e scump pentru punga ta goală și bumbacul nu-ți ajunge să îmbraci copiii, că pământul ți-a rodit puțin și gurile casei tale sunt multe.

Știu că tu, *meșteșugar chinuit*, nu-ți poți îndestula nevoile cu greul muncii tale, că râvnești să nu-ți mai vezi copiii ofiliți și să-ți ști fruntea despovărată de griji și sărăcie.

Știu că tu, *bogatule*, ești tulburat fiindcă ai dori pace și liniște pentru ca să ai siguranța bunurilor tale și mulțumirea averii pentru urmașii tăi. Și tu, *cărturarule*, care ai tăcut eri și taci și astăzi, știu că aștepti ceasul când Țara să-ți cinstească mintea, Neamul să-ți prețuiască sufletul și Statul să-și întemeieze soarta pe rostul său de cărmaci al cugetelor și să nu te umilească izgonindu-te dela luptă sau trudindu-ți vieața în umilirea sărăciei.

Iar tu, *Armată dragă*, ofițeri și ostași, știu că ai voi să-ți speli fruntea de rușinea înfrângerii și să meriți umbrele părinților și strămoșilor care au știut muri.

Vă înțeleg toate așteptările fiindcă sunt și ale mele.

Din zori și până în zori, mă străduiesc să aduc un fir de lumină în întunericul suferințelor noastre.

Trebue însă să înțelegeți cu toții că numai Dumnezeu poate aduce izbăvirea prin minuni de fulger, și eu nu sunt decât om.

Am primit pe umerii mei povara Statului în ceasurile cele mai sbuciumate:

Dinastia zdruncinată și hulită; granițele trădate și prăbușite; sute de mii de Români izgoniți din vetrele lor cotropite și aruncați pe drumul desnădejdei; pierderea bogățiilor și veniturilor unei treimi din teritoriul Țării; sporirea sarcinilor pentru sprijinirea izgoniților, a funcționarilor și instituțiilor pribege; nici un sprijin serios din afară, urmare a unei politici de nesinceritate față de toți și izolarea Țării, neînțeleasă de nimeni și lovită de toți; descompunerea morală și pierderea autorității Statului prin greșelile pe care le cunoașteți prea bine; o luptă aprigă între generații și anihilarea forțelor politice care ar fi putut constitui un reazem al ordinii; un an agricol rău cu toate apăsările sărăciei, cu lipsa totală a aprovizionării orașelor și regiunilor de munte; înfășșit, pedeapsa destinului, prin cutremurele pustietoare, care au lovit pe atâția dintre noi

Români!

În această noapte de adevăr, de credință și de lumină nouă, nu vă cer decât o judecată dreaptă.

Nu vă cer gânduri de răsplată.

Dar, vă cer să înțelegeți că am făcut tot ceace un om sprijinit de Dumnezeu putea face.

Am întărit Dinastia, curățind Tronul de pete umilitoare și treptele lui de slugi nevrednice.

Am întărit poziția Țării, sprijinind-o pe înțelegerea cu trei dintre cele mai mari și mai puternice imperii din lume, o înțelegere sigură și demnă, care să ne dea liniștea și să ne asigure propășirea viitorului în onoare.

Am făcut un mare acord economic, sprijinit de Fuehrer, ca să pot reface tot inventarul agricol al Țării, să dăm țăranilor pluguri și tractoare, să întemeiem o industrie agricolă și să ne punem în valoare bogățiile, refăcând și drumurile noastre.

Am sprijinit și așezat pe toți refugiații și instituțiile izgonite din teritoriile sfâșiate, expropriind 56.000 hectare, pentru a da rosturi de viață celor pribegi și dându-le ajutoare în bani tuturor.

Am repus Statul pe cât am putut pe baze de cinste și de muncă și am dat justiției întrecuta răspundere a condamnării marilor vinovați de distrugerea averii publice, smulsă din jertfa cetățenească, iar justiția a și pășit la îndeplinirea acestei sarcini.

Am luptat să împac generații, să folosesc energia creatoare a tineretului și să fac din regimul legionar o pârgie politică pentru sprijinul Statului pe tot ce este nobil și înălțător în tineret.

M'am străduit să înlătur toate consecințele anului rău agricol, aprovizionând regiunile sărace, controlând prețurile, stăvilind speculațiunile; și am făcut totul ca să ajut pe sinistrați, făcând legi și dând credite și ajutoare pentru reclădirea a tot ceea ce a fost cu putință.

Toate înfăptuirile din această vreme vă vor fi astăzi aduse la cunoștință, ca să mă judecați, cei de bună credință, după ceea ce am realizat.

După ce veți lua cunoștință de aceste împliniri, veți conveni, Români, că în trei luni de guvernare, am săvârșit tot ceea ce un om putea săvârși în împrejurări atât de grele.

S'au făcut, desigur, și unele greșeli. Cele mai multe sunt însă pornite din nerăbdarea, justificată până la un punct, de a înlătura cu un minut mai de vreme umilințele și suferințele atâtor generații.

Nu cred însă să fie printre voi, Români, unul singur, care să creadă că Generalul Antonescu, — hărțuit între salvarea Țării și drumurile în străinătate pentru asigurarea viitorului, — ar fi putut împedeca o greșală și n'a făcut-o.

Să nu uităm că eram pe pragul anarhiei și al ocupației străine și că am străbătut o revoluție.

N'am sacrificat nici onoarea, nici liniștea și nici viitorul Neamului. Atât pot să vă spun. Cine este Român și om, mă poate înțelege.

Români!

Aceste zile de reculegere creștinească vin ca să ne aducă aminte că Fiul Omului a coborât printre noi ca să ne schimbe, a suferit apoi ca să ne înalțe și a murit ca să ne mântuiască.

Dumnezeu este în noi, în credința noastră. Să ne schimbăm, să ne înălțăm, să ne mântuim.

Tu, Române, care ai stat până astăzi deoparte, schimbă-ți sufletul și prinde-te în lanțul nostru de credință românească, fii verigă de temei și statornicie.

Tu, Române, care ne-ai judecat până astăzi după interesele tale turburate, după ambițiile tale neimplinite, scutură-ți povara slăbiciunii.

Dă-ți seama că nu se cârmuește nici vanitatea, nici interesul, nici intriga; că le disprețuim pe toate. Și că singura noastră bucurie și singura noastră vanitate este Țara, este Neamul și veșnicia românească.

Tu, Române, care după ce ai cules lauri de desfătare pe ulițele luptelor politice și n'ai cugetat decât la tine și nu la aplaudatorii tăi; tu, care vii astăzi să ne judeci numai după trei luni de guvernare cu o moștenire tragică — atunci când ai avut ani de liniște și i-ai pierdut zadarnici; tu, care te grăbești să ne condamni fiindcă drumul vanității îți este deocamdată închis, ai curajul și spune ce ai fi făcut cu destinul național dacă îl aveai în mâini în ceasurile acestea sfâșietoare și dacă crezi că a veghea asupra lui este astăzi o binefacere sau cea mai chinuitoare dintre poveri?

Fii om, fii drept și recunoaște că pe deasupra ambițiilor și intrigilor și urilor este Patria, este veșnicia Neamului, și că acolo trebuie să ne întâlnim întotdeauna, chiar dacă nu ne înțelegem de fiecare dată.

Și tu, tânăr entusiast și dornic de sacrificiu, care vrei cu deslănțuirea viforoasă a vârstei tale să spargi barierele și să înnecei în uitare și blestem orice urmă din trecut, ia aminte că adevărata creație cere pregătire, suferință și așteptare, cere înfrățire între generații, cere îndreptarea prin înfăptuiri și nu prin răzbunare. Și dă-ne ascultarea ta credincioasă ca să-ți ducem pașii pe drumul biruinții.

Români,

În această noapte, când fiecare ascultă din străfunduri o sfântă și grea poruncă lângă vatra datinilor, înțelegeți că și Patria este o vatră de credință, care așteaptă flacăra voastră de iubire, din arderea jertfei noastre.

Uniți-vă Români, în credință, în iubire și muncă.

Uniți-vă din toate colțurile sfâșiate ale Neamului, din toate casele, ca să ducem mai

departe străduința strămoșilor și viitorul copiilor noștri.

Cum suntem strâns uniți într'un Dumnezeu, să fim strâns uniți într'o Țară. Înțelegeți că de aceea ne-am pierdut granițele, drepturile și onoarea, fiindcă n'am știut să ne unim la vreme și să ne îndreptăm unii pe alții.

Granițele unui Neam se zidesc întâi în suflete și mor tot în suflete, atunci când un popor nu știe să le cinstească în inima fiecăruia.

Unitatea și forța Neamului aduc plinitatea drepturilor.

Anul care sfârșește a fost an de prăbușire și de ispășire.

Anul care începe este un an de răscruce și de reînviere.

În rosturile viitoare ale lumii, legați cu onestă onoare de ziditorii ei, — noi vom putea împlini, cu fapta noastră, nu numai reînvierea românească, dar un rost de civilizație europeană.

Scuturați frunțile de neliniște, pregătiți piepturile pentru jertfă, întăriți inimile de credință.

Țara are nevoie de toate sufletele, de toate brațele, de toate puterile.

Un om nou, cu faptă nouă.

Cu Dumnezeu înainte să strigăm Români:
Trăiască Majestatea Sa Regele,
Trăiască Majestatea Sa Regina,
Trăiască România.

Mântuirea.

Domnul nostru Iisus Hristos prin scump sângele său a întemeiat sfânta sa Biserică pentru mântuirea noastră, a oamenilor slabi și păcătoși.

Ce înseamnă propriu zis „mântuirea“ ne-o arată limpede sfânta Evanghelie și desfășurarea vieții creștinești veacuri de-a-îndul.

Bolnavii pentru care nu se mai aflau leacuri de vindecare, cu ultima nădejde au alergat la sfintele altare și aici și-au găsit tămăduirea. Celor ce erau în pragul nebuniei de pe urma contrastelor adânci din viața aceasta, la sfintele altare li s'a limpezit mintea. Năpăstuiții de ultimul grad, care și-au pierdut posibilitatea să câștige măcar un codru de pâine, în jurul altarelor s'au săturat.

Nenorociții, care au fost excluși din societatea omenească, în ograda Bisericii au aflat scăpare. Îndrăciții, cu și fără învățătură, care făceau pe diplomații neescepționabili ai iadului, speriați și ei într'un moment de luciditate de diabolismul lor fără margini, în Biserică au

scăpat topindu-și restul vieții în umilință și iubire creștinească.

Biserica nu a admis ca mântuirea neamului omenească, pecetluită cu patimele și sângele Domnului să fie numai o noțiune dogmatică frământată și discutată pe toate fețele în zeci de volume, ci o *realitate și numai o realitate*.

Cine nu vrea să înțeleagă că opera de mântuire a Bisericii este o *realitate vie și curgătoare*, poate fi burduf mare de cunoștințe teologice, dar nu are de a face nimic cu stânta chemare a Bisericii.

Nimeni nu poate spune că un Renan sau un Strauss nu au fost savanți și burdufi de cunoștințe teologice de calibrul neobicinuit, dar ce au avut ei comun cu Biserica mântuitoare a lui Hristos?

Ce deosebire enormă a fost și a rămas între savanții aceștia și între părinții și scriitorii bisericicești care în primul rând *erau creștini în toate fibrele ființei lor* și apoi scriitori.

Sf. Ioan Gură-de-Aur și-a investit întreaga lui avere în opere de binelaceri. Și trăsătura aceasta de reală viață creștinească o găsim la toți marii scriitori bisericicești.

Biserica creștină taie pentru toate vremurile un hotar adânc între sufletele creștine și între savanții teologi. Sufletele creștine au făcut și fac și azi operă de mântuire, ajută pe cei nenorociți și întorc la calea cea dreaptă pe cei rătăciți. Savanții chiar în teologie ciocănesc și zidesc la stâlpi de știință omenească și de multe ori penițele lor le socotesc de coarne de tauri înverșunați și se mai și supără dacă nu primesc considerația cuvenită lăsând la o parte cuvintele Domnului care spun ca să nu jinduim prea tare după mărirea dela oameni.

Jurământul preoțesc de a urma pe Hristos întru toate, măcar de ne-ar costa urmarea lui suferințe, foame, sete și prăbușire, ne obligă să întrebăm: în ce legătură socotesc că stau cu Domnul nostru Iisus Hristos răstignit pe cruce pentru mântuirea noastră talentele polițiste, agronomice și financiare și, în culmea talentelor, savanții puri în sfânta teologie?

În afară de Biserică, cu sfeșnicul ei de iubire pură arzând și gata de mântuire în toată clipa, talentele acestea pot să lucreze pe alte terenuri de muncă omenească, dar cu Hristos Mântuitorul nu au nimic comun.

Câmpul de luptă evanghelică cere inimi jertfitoare și tot atâția samarineni milostivi. câte boale trupești și sufletești amenință cu moartea scumpa scântele divine, viața. Vrednici de admirația cuvenită sunt cei ce ar putea scrie nemuritoare opere despre „Taktik der Criminalpo-

lizei“, căci pot să spună că și ei reprezintă pe Hristos, dar faptice nu sunt ai lui.

Cetind sfintele Evanghelii nu găsești nici un suflu de detectivism, doar atât că Irod a iscodit în fel și chip pe magi despre timpul și locul Nașterii lui Iisus Hristos.

Cu principiile de organizație agronomică și financiară încă nu s'a ocupat Domnul nostru Iisus Hristos și pe cei cu pricini lumești îi îndrumă la judecătoria lumești.

Cărturarilor și fariseilor, tobă de știință teologică din acele vremuri, de atâtea ori le spune Mântuitorul: Vai vouă! că sunteți ca mormintele vărute pe dinafară.

Nu „ignoranții“ în materie teologică, care nu sunt în stare să aprecieze operele savante, ci însuși Domnul nostru Iisus Hristos, dacă l-am simțit vreodată, ne îndeamnă să rămânem în Biserică la opera „mântuirii“.

„Căutați **mai întâi** împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă. Drept aceea nu vă îngrijiți de ziua de mâine, că ziua de mâine se va îngriji de sine. Ajunge zilei răutatea ei“.

De zilele marilor sărbători s'a grăit de zeci de mii de ori despre „iubire“, „milă“, „iertare“ și „fericire“ și totuși s'au vărsat potop de lacrimi din ochii celor neiușiți, nemiluiți, neiertăți și nefericiți și vai ce puține s'au șters.

Creștinism foarte bine că e creștinism, dar pentru „fleacul“ de creștinism nu se poate călca regulamentul meu și al D-Tale.

Tipii care ne tot sâcăie cu poruncile lui Hristos trebuie puși la punct.

De Crăciun îmi taie drumul către biserică o măicuță bătrână cu o farfurie în mână plină de toate bunătățile pe care o ducea la o familie săracă cu mulți copii. Toți se vaită în jurul măicuței, că e scumpete, că e sărăcie, dar de când s'a pomenit pe pământ așa a văzut și așa a făcut: după pomană s'a dus la biserică.

Urc amvonul și încep: „Așa a iubit Dumnezeu lumea încât a dat pe Fiul său cel unul născut, ca tot cel ce crede în el să nu se piardă ci să aibă viață eternă. Că nu a trimis Dumnezeu pe Fiul său în lume ca să osândească lumea ci ca să se mântuiască lumea prin el“. Când rostesc cuvântul „iubire“ simt că mi se frig buzele fără foc, iar cei din jurul meu socotesc că le-am vorbit chinezește. Chipul măicuței blăjine și miluitoare îmi aduce aminte de judecata din urmă când oile blânde vor fi așezate la dreapta lui Hristos, iar caprele savante de-a-stânga Lui. Și apoi va urma judecata.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop.

Praznicul Infrățirii.

de Pr. Ion Racoveanu-Nera

În anul aceasta de sfintele sărbători ne-a fost dat ca pe lângă tradiționala bucurie a praznicului în sine să avem și satisfacția creștinească de-a îndulci, pentru o clipă măcar, viața nevoiașilor de tot felul: săraci, refugiați, expulzați și sinistrați.

...Ne-au podidit într-o așa de mare măsură relele, suferințele și neajunsurile că mai-mai să ne pierdem cumpătul! Dar „când suferința e mai mare, Dumnezeu e mai aproape”, după însăși îndemnarea Sfintei Scripturi. Și în fața acestor desolante și amenințătoare situații fiecare și-a încordat gândul și după puterile de muncă a căutat să-și dea oricine contribuția la alinarea suferințelor celor mulți...

Iată de ce sfintele sărbători în acest an le-am petrecut mai creștinești, poate ca oricând. Căci nu exclusiv îmbuibarea, satisfacerea egoistă a tuturor poftelor și retragerea în belșugul propriu înseamnă mulțumire de sărbători!... Nici chiar cercetarea sfintelor slujbe, ori primirea aghiasmei în casă nu ne poate aduce deplină mulțumire în suflet dacă n'am căutat să ne conformăm, cel puțin de praznicul Nașterii Domnului, viața principiilor creștine, să ne pogram gândul și fapta în mijlocul celor nepăstuiți. Altcum ce mulțumire putem avea?

Să ne satisfacem numai pe noi și pe ai noștri? Să ne veselim împreună numai cu cei avuți?! Ce-am câștigat cu aceasta? Ce faptă bună am făcut? Ne-am ridicat întru câtva mai sus decât cămătarii și fariseii care făceau așisderea?

Nu, hotărît nu! Dacă dimpotrivă însă ne-am deschis inima pentru cei părăsiți de bucurii ca să le aprindem o licărire de bucurie în suflet pentru marele praznic al Creștinătății cu adevărat mare lucru am făcut și bucuria ce-o câștigăm îmbucurînd pe alții, e fără egalare.

În fiecare din noi e sădită aplicarea spre bine; virtual suntem consacrați binelui și ajutorării deaproapelui, căci anima est naturaliter cristiana, cum zice Tertulian.

Numai această floare rară a iubirii seme-

nului până la sacrificiu a fost năpădită de mărâcinismul preocupărilor meschine, de goana egoistă după desmăț și îndestulare proprie.

Biserica striga și trâmbița această întrelăsare și îndepărtare dela viața duhovnicească din orice prilej, dela orice sfântă slujbă din orice amvon dar puțini au fost cei ce au avut urechi și au auzit.

Acum secerătorii s'au înmulțit. Numărului restrâns al clericilor s'a adăugat convoiul întreg al neamului purificat în gând și suflet de biruința creștină și într-o frățietate deplină, fără gânduri de rezervă, bogatul cu săracul, ostașul cu domnul, bătrânul și copilul s'au împărțășit ca niciodată, egal, din bucuriile Crăciunului înfrățirii.

PREOTULUI.

*Cinste Ție, Păstor vrednic
Întru Sfânta Preoție,
Sărbătorile din iarnă
Le-ai slujit cu vrednicie.*

*La Crăciun, în rând, 3 zile,
Tu cu multă râvnă sfântă,
Ne-ai pus „Nașterea” în suflet —
Precum Îngerii o cântă.*

*Iar la Anul Nou, asemeni,
Slujba Sfântului Vasile,
Fost-a după rânduială
Cum dorim — mai bune zile.*

*Ostenit-ai „Cu Icoana”
În Ajunul Bobotezii,
Nu Te-a speriat nici frigul
Și nici sarcina zăpezii.*

*Mâne-zi, din liturghie
Ți-ai pornit la râu poporul,
Să-l sfințești prin Taina 'ntâia
Ca Ioan Botezătorul.*

*Dumnezeu să-Ți dea Părinte
Sănătate și putere
Să slujești frumos cu Duhul
Și la sfânta Înviere!*

Misticismul, factor educativ.

Departate de a însemna ceva, străjeria n'a fost decât parodie de educație, din acel simplu motiv, pe care eu l'am sezizat în câteva articole din anii trecuți: nelindeplinirea condiției esențiale a unei mișcări de regenerare morală — *sufletul*. Lipsa deci esențialul în toate manifestările străjerești. Privită în acest plan, instituția străjerească cu toată pecetea sa regală apărea drept o defilare de uniforme, ridicări de mâni, ritual și măști, neadaptabile sufletului românesc. Nu avea suportul unor trăiri serioase, grave și mai ales sincere.

Domnule, dar unde o să ajungă bieții copii cu atâta străjerie? auzai pe toate cărările șoptindu-se în surdina. Ași vrea să mi-se spună de oricare activant în cadrele ei, dacă care-va credea în străjerie? Dacă stai deoparte și priveai cu ochiu atent, observai cum toți acei activanți își furau căciula unii altora supralicitându-se în zel fățarnic și tot așa de fățarnică ardoare.

E un adevăr nestrămutabil că nu crezi, nu poți crede, decât ceace simți și ceace trăiești. Numai cu un asemenea crez ești capabil să înfrunți martirajul și jertfirea. Restul crezurilor sunt numai minciuni și vorbe menite să ascundă interesul și pofta pentru pâine, bani și prestigiu. Un prestigiu ce se putea câștiga așa de ușor! De voiai să găsești un preot absent în cele pastorale în parohia lui, de voiai să găsești un învățător, medic, profesor, lipsă dela catedră și misiune, îl găseai — fără supărare, — *detașat la străjerie* sau la serviciul social.

Dacă vrei să verifici un om în crezul lui, întreabă-l doar atât: pentru care ideie sau credință ar fi în stare să moară? Nu știi dacă se vor primi multe răspunsuri.

Conducătorii de sus ai străjeriei predicau e drept sacrificiul, dar stăteau în același timp alături de linia sacrificiului și doar fiecare știm că numai actele de asceză, de suferinți golgothiene și renunțări sunt în stare să constituie îndemnul la jertfă.

Bieții copilași și elevii dela școlile secundare încorsetați sistemului de educație prin străjerie, chiar cât de micuță ar fi fost mințea și înțelegerea lor, își dădeau seama de acest lucru. Eu unul n'am activat în străjerie, dar din cercetările discrete m'am convins că copiii nu credeau ceace li-se trâmbeța, ba ceva mai mult, înțelegeau că nici educatorii lor nu cred în vorbele strigate atât de retoric în jurul pavilionului.

Mirosea a zeitate păgână, sortită ne-trăinicieii.

Se știe doar, că cu cât un simțământ e mai mult trâmbețat, cu atât e mai lipsit de adâncime sufletească. Simțirea e discretă — ca și fapta bună, — adesea e chiar mută; iar când această simțire se vorbește, miroase a glas de litanii, fără multe adjective și fără epitete. Așa este.

Lipsită de suflet și deci de viață, mișcarea străjerească nu avea un *program* precis. Crud dar e adevărat; *lipsă de suflet, lipsă de elan și la educatori și la educabili, lipsă de directivă programatică.*

Am discutat cu mulți ahtiați în străjerie și încercam să obțin o definiție a străjeriei, o definiție precisă. Totdeauna mi-se răspundea cu târcoale, cu multă elasticitate verbală, că: *străjeria e în slujba neamului și urmărește crearea unui om nou, sau cam așa ceva.*

Dar care e firul Ariadnei ce trebuie ținut în mână de copilași dela școala primară de pildă, în acest labrint nu putea nimeni să spună. Despre metodele și etapele ce trebuiesc străbătute nu era în stare nimeni să vorbească.

Spiritele ironice ar fi putut-o mai bine numi o știință a pavilionului sau școala vorbelor patriotarde.

Toate mișcările revoluționare și radicale ce se cunosc în istorie se definesc prin program foarte bine studiat, chibzuit și susținut de *misticism*. Epoca în care trăim ne arată că acest misticism e nota exclusiv specifică tuturor mișcărilor de răscruce istorică, fie că s'ar numi fascism, nazism sau cazul nostru de azi, legionarism.

Da, *în străjerie a lipsit și caracterul mistic*. Deaceia ea nu a dat satisfacție nici capetelor clare setoase oarecum de precizie și nu îndemna la nici o acțiune nici pe firile ardente al căror teren sufletească e prielnic olocausturilor.

Lipsa acelei instituții defuncte *omul*, magistrul, exemplul viu, focarul iradiant, care să-și imprime în aluatul crud, pristolnicul ființei sale, creator de fii spirituali, electrizați numai de auzul aceluși nume. Răsfoind cărțile pedagogilor, constăți că în educație nu-i de ajuns să trâmbezezi numele cuiva — ca al Marelui Străjer sau al lui Teofil Sidorovici — ci secretul constă în a face să i se simtă vraja sa vie, vraja aceluși nume.

Oricât ai învăța să fi călugăr, nu vei reuși să fii „*inger în trup*“ prin citirea regulilor *sf. Vasile-cel-Mare*, dacă nu ți-ai ales un model de viață, *un tată duhovnicesc*, a cărui înțelepciune, purtare și ținută, să-ți fie călăuză.

Numai viața naște viață, iar școala crează numai emițători de unde spirituale.

Nimeni nu poate ajunge ceva în ordinea vieții spirituale, dacă n'a admirat și nu a simțit în tinerețea lui fiorul influențator al unei ființe spirituale. Prin admirație și iubire te poți molipsi de duhul magistrului. Așa se formează ucenicii în religii, artiștii în pictură, cântăreții în muzică ori gânditorii în filosofie.

Amintesc un caz din multe altele. Vajnicul protopop de pie memorie *Andrei Ghidiu* avea ca unic ghid al vieții și faptelor sale, pe nemuritorul și marele *Șaguna*. În tot ce făcea, în tot ce vorbea sau acționa, era dela *Șaguna* cetire. În ajunul morții sale — cu o zi înainte — o seamă de preoți l-au vizitat. Livid și învins, era în apus de viață pământescă. L-am făcut, prin graiul unui frate preot, urări de însănătoșare. Bătrânul, din pricina slăbiciunii nu ne înțelegea, sau nu înțelegea nici o vorbă. Prota Ghidiu a putut doar să se ridice în capul oaselor și privindu-ne fix a putut răspunde doar atât: *Dumnezeu să-l ierte pe Șaguna!* Ce mare suflet! Ce atașament sufletețesc față de magistrul său, față de *tatăl duhovnicesc*. Și în ceasul cel mai de pe urmă era cu duhul aci, să-i netezească cărările și ușureze suferințele!

Numai personalitățile — în concluzie spus — creează oameni, pentru că numai ele sunt emițătoare de fluid. Au existat aceștia în străjerie? *Pseudo-apostoli* gras stipendiați, cu viață comodă, vorbeau de sacrificii; oameni învechiți în metode formau sufletele veacului de mâine.

„*Credință și muncă pentru Țară și Rege*“, pentru ca să nu existe nici muncă nici credință, nici pentru Țară și nici pentru Rege.

Din păcate, dacă încerca cineva un pic de critică, era pus la zid. Totul era aici tabú. Și doar se știe că știința critică n'a monopolizat-o un cap sau două, oricât de înfocate ar fi ele. Și mai ales când e vorba de educație.

Instituția străjerească a avut darul să ne prezinte și un alt aspect și mai trist și anume, fiind obligatorie, constituia un îndemn la fătărnice, mediu nefavorabil dezvoltării de caractere sincere și deschise.

Cât privește *tradiția Neamului* de care se făcea atâta vâlvă nici ea nu era înțeleasă și promovată în esența ei intimă. Căci, ca să continui tradiția unui Neam, trebuie s'o trăiești, nu s'o imiți. Mai adaug, că vrând să creeze eroi, n'a reușit, — căci eroii, bine se știe că nu conving prin vorbe, ci prin ceace făc. Marii predicatori ai sfintei Biserici creștine n'au

convins lumea prin cele spuse de ei, ci prin cele tăcute și lăsate a se înțelege.

În scurt spus, străjeria n'a însemnat decât uniforme, insigne și invocații teatrale. S'a crezut că înseamnă un fenomen în viața tinerețului românesc, dar n'a fost decât un fenomen forțat. Cercetătorul viitorului va găsi la acest capitol prilej de adânci reflexii.

Totuși, dela manifestările ei am învățat un lucru: *că noi Românii nu avem o tonalitate sufletească precisă și definitivă*. Noi suntem prada tuturor crezurilor. Suntem, cum s'ar spune, o nație de gumă. Ne trebuie trăsături sufletești bine conturate. Ne trebuie caracter.

Să nădăjduim, că de acum ne vom căuta sufletul nostru pervertit, în isvoarele proprii specificului și trecutului nostru, ridicând demnitatea Neamului la tăria convingerilor și poziției cuvenite. *Suflet, caracter, ideal, jertfă olocaustă*. Dar numai la umbra catargului unicului pavilion: Biserica, Neamul și Tradiția noastră.

Pr. D. V. Anușoiu.

Popor Român,

roagă-te și mulțumește lui Dumnezeu, neîncetat

Deodată cu încheierea expunerii de mai sus, să ne hotărâm ca acum când oameni superiori și puri au venit la cârma țării, cu dor de muncă, au venit ca să clădească, să înalțe o țară cum o dorim „Ca soarele sfânt de pe Cer“, pe care să o mântuiască și pentru care să se jertfească și de putregai să o curățească: Să ne rugăm lui Dumnezeu pentru viața și sănătatea conducătorilor și a întregii mișcări și a Statului Național Legionar.

Cugetând deci încă odată asupra fazelor și a felului cum această mișcare a triumfat, în ciuda prigoanelor de exterminare, cugetând asupra mării pe care o are această mișcare, după originea și caracterul ei, suntem convinși că va fi pentru neamul nostru ceiace a prevăzut poetul „Viitor de aur, Țara noastră are și prevăd prin secolii a ei înălțare“. Acest moment, pentru atingerea acestui țel mântuitor, acum a apărut și este, iar materialul uman fiind propriu, darul lui Dumnezeu va conlucra cu ei, iar rezultatul va fi ceiace poetul a prevăzut. Deci pentru considerentele expuse mai sus, să conchidem, după ce aducem mulțumiri lui Dumnezeu pentru tot ajutorul din trecut, să ne rugăm lui Dumnezeu ca darul Lui să-l lase de azi înainte pururia asupra neamului nostru, care în cele din urmă, cu voia Lui, a apucat pe drumul cel bun și veșnic. Să ne rugăm să ne mântuiască de groaza

cea înfricoșată a cutremurului. Să ne dea totdeauna rod îmbelșugat și recoltă bună și să ne ferească de toate calamitățile, care sdrobesc și nimicesc popoarele. Dar mai ales să lumineze mintea fiilor încă rătăciți ai neamului nostru, ca să urmeze adevărul. Să ajute conducerii noastre să ridice la treaptă de glorie, tot mai mare, Țara noastră. Dar mai mult, pentru că atitudinea ostilă sau indiferentă a Românilor din interior, cari eventual sunt încă refractari înglobării, sau concentrării lor în mănunchiul de mântuire al neamului, în mișcarea legionară, să se curme.

Atitudinea lor neînțelegătoare să nu formeze o pantă de pe care neamul nostru poate — la sigur — să alunece într'o prăpastie și decădere iremediabilă. Să ne rugăm lui Dumnezeu, ca existența sau indiferența atitudine să se prefacă în dispoziție de înțelegere a momentului mântuitor. Ură să se prefacă în dragoste și alipire față de mișcarea legionară, iar ca rezultat al înțelegerii momentului, după o transformare a noastră în sensul vederii mișcării, să avem fiecare fericirea să putem contribui la zidirea României Legionare.

Pe conducătorii actuali să-i preamărim și să-i bine vestim, căci ei sunt podoaba și frumusețea noastră. Să fim vrednici de cutremurătoarele jertfe ale legionarilor, cari și-au jertfit viața numai ca să croiască neamului un curs normal, bun și fericit. Să nu uităm, că la Dumnezeu este îndurarea, mila și mântuirea.

Cu un cuvânt, să ne rugăm ca să fim mântuiți de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, apoi să fim apărați și mântuiți de darul Lui.

Și acum, văzând învierea neamului nostru prin mișcarea legionară, să ne supunem și să-i iubim pe ei, că ei pentru viața neamului s'au jertfit și se jertfesc. Această atitudine să o mărim și afară de ea, alta să nu știm. Numele lor, să-l numim și onorăm.

Veniți dar toți Români, să recunoaștem misiunea lor, că prin ea va veni mântuirea la tot neamul nostru, totdeauna binecuvântându-i să-i laudăm, pentru că jertfă răbdând pentru noi, cu jertfa lor ne-au învitat.

Să ne gândim la toate, pentru trecut și viitor și să încheiem cu: „Mare ești Doamne și minuate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda Măririi Tale“, iar Legiunii, Dumnezeu să-i ajute:

„Să clădească o viață nouă
Sub al Țării cer,
Căpitanul să trăiască
Și Garda De Fier“.

Pr. Dimitrie Stoichescu

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

ȘTIRI

Hirotonire. Prea Sfințitul Părinte Episcop a binevoit să hirotonească întru preot pe diaconul *Pavel Luca*, numit preot administrator în *Rusca-montană*.

Unul care ne părăsește. În preajma sfințelor sărbători și-a luat rămas bun dela noi preotul Ștefan Bololoiu din *Rusca-montană*. Fostul preot și colaborator al nostru a intrat în șirul preoților militari, unde — nădăduim — va continua frumoasa activitate începută în eparhia noastră!

Donație. Preotul Constantin Vladu din Eșelnița a dăruit suma de 500 Lei, din prilejul distingerei cu brău roșu, pe seama Mănăstirii Sf. Ilie dela Izvor.

Francmasonii demascați. Organele siguranței de Stat au făcut descinderi și percheziții la numeroși prieteni ai francmasoneriei, în *Timișoara*. Unii dintre ei români și chiar personalități marcante în viața publică, au avut în casele lor o seamă de obiecte cari au fost ridicate și duse la *București* unde vor fi expuse. Francmasoneria are deci, rădăcini puternice și aici la noi în *Banat*, cu deosebire în *Timișoara*, unde românii slabi de îngeri au dat bir cu dușmanii Crucii lui Hristos. Să le fie rușine!

Societatea studenților teologi din Caransebeș, aranjează Sâmbătă 18 crt. ora 21 un „Festival artistic“ urmat de dans cu diferite surprize, în comuna *Ferdinand*, sala „Buschbacher“.

Biletele de intrare, seara la sală. Suprasolviri se primesc cu mulțumită.

De închiriat:

Casa și prăvălia
din str. Ovid Nr. 14.

● Informațiuni la:

Consiliul Eparhial.

Librăria Diecezană, Caransebeș
oferă spre vânzare cu prețuri reduse

Obiecte bisericesti

ca: potire, cruci, cruci portative pentru molitfelnice, policandre etc. procurate dela cele mai renumite fabrici din Țară și din străinătate.

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș.